

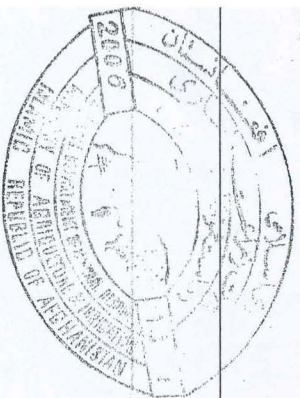
Ministry of Agriculture,
Irrigation and Livestock

جمهوری اسلامی افغانستان

وزارت زراعت، آبیاری و مالداري - اداره ملی حفاظت محیط زیست

طرز العمل مؤقت ساحات حفاظت شده افغانستان

حمل - ۱۳۸۸

بسم الله الرحمن الرحيم

طرز العمل مؤقت ساحات حفاظت شده افغانستان

فصل اول
احكام عمومی

ماده اول

این طرز العمل بنامی از ماده ۲۲ قانون محیط زیست به منظور ایجاد ، تنظیم و اداره ساحات حفاظت شده در کشور وضع میگردد.

ماده دوم

اصطلاحات آتی در این طرز العمل معانی ذیل را افاده می نماید:

۱. " تنظیم مشترک" عبارت از مشارکت تمام جوانب نیدخل- بشمول مراجع دولتی و غیر دولتی به سطح مرکز و ولایات بوده دربرگیرنده سانمانهاوسرکوتو رخصوصی نیز میباشد . در صورت وجود ساحات حفاظت شده بین المرزی ، حکومت جمهوری اسلامی افغانستان درمطابقت به قوانین ومقررات نافذه کشور طبق معاهدات بین المرزی و یا منظوقی در قضیه دخیل میگردد .

۲. "مشسی ایگو سیستم" عبارت از استراتیژی درازمدت تنظیم همه جانبه زمین، آب و منابع زنده است که نیاز مندی های انسانی را درصدد تنظیم تنوع حیات قرار داده و حفاظت و استفاده پایدار را به شیوه مسالویانه تقویت می بخشد.

۳. " ایکوتوریزم" عبارت ازبازدید مسؤلانه زیست محیطی و اجتماعی ازساحات طبیعی و آثار بهستانی می باشد که در بهبود وضع معیشتی ده تشینان کمک نموده و حفاظت از محیط طبیعی و میراث فرهنگی را تقویت می نماید.

۴. " پروژه مختلط حفاظتی و انکشافی" عبارت ازپروژه ایست که منفعت های عمده مادی برنامه های انکشافی در آن به صورت واضح به گزینش اقدامات، اجراءات و شیوه های زندگی اسکان داخل و ماحول ساحه حفاظت شده که در حصول اهداف حفاظتی یا مقصد اصلی تشکیل ساحه حفاظت شده ممد واقع شود، بستگی داشته باشد.

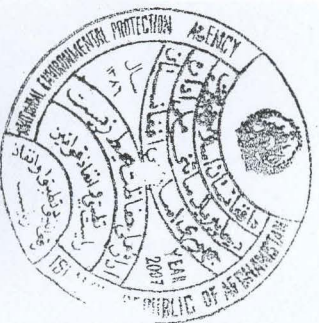
۵. "شخص" عبارت ازشخص حقیقی یا حکمی میباشد.

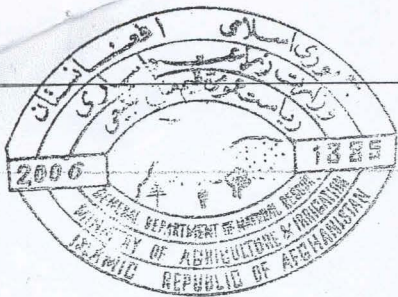
۶. "ساحه حفاظت شده" عبارت ازساحه ایست که تعریف جغرافیائی معین داشته، به منظور تأمین اهداف مشخص حفاظتی مطابق به قانون محیط زیست تثبیت ، تنظیم و اداره میشود.

ماده سوم

۱. این طرز العمل بالای سیستم ملی ساحات حفاظت شده که مطابق به حکم ماده ۳۸ قانون محیط زیست ایجاد/تثبیت می گردد، قابل تطبیق است.

۲. این طرز العمل بالای تمامی سیستم ملی ساحات حفاظت شده و هم چنان بالای هر یک ازساحات مذکور بشکل انفرادی منحبث بخش ترکیبی آن قابل تطبیق است.

ماده چهارم

۱. ساحات حفاظت شده بخشی از میراث ملی است.

۲. هیچ بخشی از ساحات حفاظت شده قابل انتقال، تجارت یا فروش نمی باشد.

۳. ساحات حفاظت شده و منابع طبیعی و فرهنگی موجود در آن می تواند، صرف مطابق به احکام این طرز العمل و برنامه ها و دستاویز جداگانه برای هر یک از ساحات حفاظت شده، مورد بهره برداری قرار گیرد.

۴. نیازمندی های فردی و جمعی اهالی ساکن در داخل و حومه ساحات حفاظت شده باید با اهداف تشکیل ساحه مطابقت داشته و در برنامه های تنظیم ساحه و موافقتنامه تنظیم مشترک منعکس گردد.

فصل دوم اداره

ماده پنجم

اداره ملی حفاظت محیط زیست بر مبنای همکاری وزارت زراعت، آبیاری و مالداري را به حیث اداره مرکزی تنظیم ساحات حفاظت شده در افغانستان تعیین نموده و بمنظور ایجاد، تنظیم و اداره بهتر ساحات حفاظت شده پاره از صلاحیت ها و وظایف اش را که مربوط به اداره سیستم ساحات حفاظت شده در افغانستان است، به اداره مذکور تفویض مینماید.

ماده ششم

صلاحیت های اداره مرکزی سیستم ساحات حفاظت شده عبارت اند از:

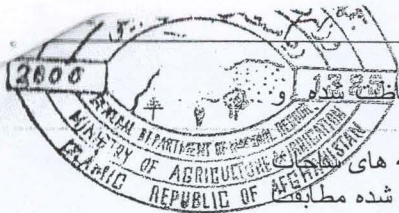
- (۱) تعیین و دسته بندی ساحات حفاظت شده به همکاری اداره ملی حفاظت محیط زیست؛
- (۲) تعیین آمر برای هر یک از ساحات حفاظت شده.
- (۳) تهیه برنامه های تنظیم برای هر یک از ساحات حفاظت شده، به اشتراک کمیته های ساحات حفاظت شده و ارجاع آن به اداره ملی حفاظت محیط زیست جهت بازبینی و کسب منظوری.
- (۴) ترتیب و درخواست بودجه مورد نیاز برای سیستم ساحات حفاظت شده از منابع تمویل کننده داخلی و خارجی.
- (۵) تهیه و ارائه پیشنهادات به اداره ملی حفاظت محیط زیست، به منظور ایجاد تغییر یا دسته بندی یک ساحه حفاظت شده.

ماده هفتم

وظایف اداره مرکزی سیستم ساحات حفاظت شده قرار ذیل اند:

۱. طرح پالیسی و برنامه ملی راجع به ساحات حفاظت شده به همکاری اداره ملی حفاظت محیط زیست.
۲. تهیه و پیشبینی بودجه سالانه برای سیستم ساحات حفاظت شده ملی در بودجه عادی و انکشافی وزارت.
۳. تهیه و ترتیب پروپوزل ها برای جلب کمک های مالی، تخنیکی و فنی منابع تمویل کننده.
۴. تهیه و ترتیب پیشنهادات به منظور ایجاد، دسته بندی و لغو یک ساحه حفاظت شده به همکاری اداره ملی حفاظت محیط زیست.
۵. ایجاد مرکز معلوماتی، ثبت مدارک و اسناد مربوطه به کمیته های فرعی ساحات حفاظت شده.

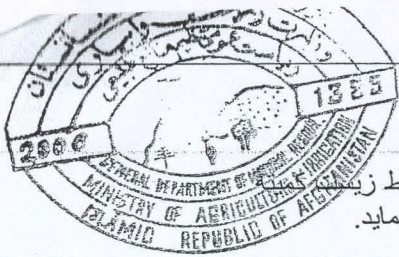
۶. جلب مشارکت فعال با منابع تمویل کننده در راستای تقویت سیستم ملی ساحات حفاظت شده و ارتقای ظرفیت های کاری و اداری.
۷. در هم آهنگی با وزارت اطلاعات و فرهنگ و توریسم ، مراجع ملی و ولایتی تا برنامه های حفاظت شده طوری تنظیم گردند که برنامه توریسم با اهداف هریک از ساحات حفاظت شده مطابقت داشته و در رفع نیازمندی ها ساحات حفاظت شده کمک نماید.
۸. طرح علائم و نشانه ها برای لباس کارمندان و موظفین ساحات حفاظت شده بمنظور مسؤلیت های کاری و تشخیص ایشان از سایرین.
۹. تهیه و نشر دستورالعمل ها مطابق به مندرجات این طرز العمل.
۱۰. طرح و هماهنگ ساختن برنامه های تنظیم طبق ضرورت ، برای هر یک از ساحات حفاظت شده ولایتی .
۱۱. تشخیص نیازمندی های کداری در سیستم ساحات حفاظت شده افغانستان و تهیه و تطبیق یک برنامه برای انکشاف سیستم ملی ساحات حفاظت شده و ساحات حفاظت شده انفرادی که شامل استخدام، تربیت و آموزش پرسونل مسلکی در ساحات حفاظت شده می گردد.
۱۲. نظارت بر امور اداری و برنامه کاری هریک از ساحات حفاظت شده ملی
۱۳. تأسیس و نگهداشت شبکه اتصال در سیستم ساحات حفاظت شده افغانستان .
۱۴. نظارت از سیستم ملی ساحات حفاظت شده افغانستان به سطح مرکز و ولایات باتوجه به انکشاف متوازن ولایات و حفاظت منابع بیولوژیکی و سایر منابع طبیعی و میراث های طبیعی و فرهنگی .
۱۵. احصائیه گیری ساحات حفاظت شده و نگهداشت لست آن بمنظور قراردادن آن در اختیار مراجع ملی و بین المللی و سازمان های دیگر که لازم دیده شود.
۱۶. نظارت بر طرح ، تهیه و تطبیق برنامه ملی تعلیمات و آگاهی پیرامون ساحات حفاظت شده و نقش آنها در امر حفاظت و انکشاف.
۱۷. ایفای وظایف محوله به حیث مرجع ملی تماس در جهت تطبیق برنامه کاری مربوط به ساحات حفاظت شده و مندرج کنوانسیون تنوع حیات.
۱۸. طرح برای تعیین ساحات رامسر و ذخیره گاه های بایوسفر.
۱۹. توسعه همکاری و مشارکت در میان مراجع بین المللی، ملی، ولایتی به منظور تطبیق مؤثر این طرز العمل.
۲۰. منظوری طرح های پیشنهادی برای حفاظت مشترک و پروژه های انکشافی، با پیروی از مشوره های کمیته مربوطه به ساحه حفاظت شده.

ماده هشتم

اداره مرکزی و اداره ملی حفاظت محیط زیست میتوانند در موارد آتی از شورای های ولایتی طالب همکاری گردند :

۱. هماهنگی با اداره مرکزی سیستم ساحات حفاظت شده ملی افغانستان در ارتباط با تشکیل کمیته ساحات حفاظت شده
۲. اشتراک در تهیه برنامه تنظیم هر ساحه حفاظت شده در ولایت مربوطه.
۳. امضاء موافقتنامه های تنظیم مشترک برای هریک از ساحه حفاظت شده در ولایت مربوطه منحیث عضو کمیته ساحه حفاظت شده ولایتی .
۴. اشتراک در کمیته ساحه حفاظت شده در ولسوالی مربوطه.
۵. امضاء موافقتنامه های تنظیم مشترک برای هر ساحه حفاظت شده در ولسوالی مربوطه.
۶. اشتراک در کمیته فرعی تنفیذ، در چوکات کمیته ساحات حفاظت شده، برای هریک از ساحات منکور به سطح ولسوالی.

۱. اداره مرکزی مکلف است در مشوره با شورای ولایتی و اداره ملی حفاظت محیط زیست ساحات حفاظت شده را برای هر یک از ساحه حفاظت شده و ساحه تحفظ موقتی تشکیل نماید.

۲. ترکیب کمیته ساحه حفاظت شده قرار آتی است:

- (۱) یک تن نماینده از هر یک از محلات واقع در داخل یا جوار ساحه حفاظت شده که از طرف شورا های انکشاف محل/قریه جات گماشته شود.
- (۲) یک تن نماینده از میان شورای ولایتی .
- (۳) یک تن نماینده از میان شورای ولسوالی.
- (۴) یک نماینده محلی از اداره ملی حفاظت محیط زیست.
- (۵) والی ولایت مربوطه، که مسؤلیت ساحه حفاظت شده را نیز به عهده می گیرد.
- (۶) آمرساحه حفاظت شده به حیث نماینده اداره مرکزی و منشی در کمیته ساحه حفاظت شده.
- (۷) یکتن نماینده از سکتور خصوصی و یا نهاد های اجتماعی ساکن در حومه ساحه حفاظت شده.
- (۸) نمایندگان مردم ساکن در داخل یا جوار ساحه حفاظت شده باید اکثریت اعضای کمیته ساحه حفاظت شده را تشکیل دهند.

۳. کمیته ساحه حفاظت شده به حیث عضو موافقتنامه مشترک برای ساحه حفاظت شده آنرا امضاء می نماید.

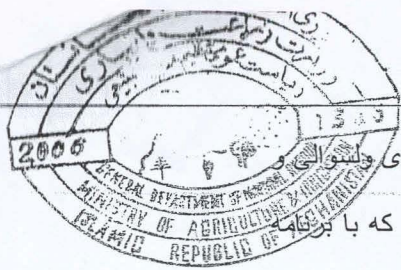
۴. هر کمیته ساحه حفاظت شده مکلف است آراء و نظریات مردم محل را در تنظیم و اداره ساحه حفاظت شده، مطابق به موافقتنامه تنظیم مشترک و برنامه تنظیم منظور شده شامل سازد. تصامیم کمیته ساحه حفاظت شده جهت کسب منظوری به اداره مرکزی محول می گردد.
۵. صلاحیت های کمیته ساحه حفاظت شده قرار آتی است:

- (۱) موافقه با ایجاد سازمان های متشکله از طرف مردم به منظور تنظیم تسهیلات موجود در ساحه حفاظت شده.
- (۲) تعیین مقدار جریمه ها علیه هر نوع تخلف از این طرز العمل و قواعد ساحات حفاظت شده در محدوده احکام مندرج ماده ۷۰ قانون محیط زیست .
- (۳) تعمیل هر نوع صلاحیت دیگر یکه از طرف اداره نیصلاح مرکزی به این کمیته تفویض می شود.

۶. وظایف کمیته ساحات حفاظت شده عبارت از اشتراک در فعالیت های ذیل می باشد:

- (۱) تهیه برنامه تنظیم برای ساحات حفاظت شده و تصویب آن قبل از ارجاع به اداره ملی حفاظت محیط زیست توسط اداره مرکزی به منظور بازبینی و نشر آن طی یک ابلاغیه رسمی.
- (۲) سرپرستی از روند تطبیق برنامه تنظیم.
- (۳) تدویر جلسات سالانه به غرض بازبینی و هماهنگ ساختن معلومات جدید راجع به برنامه تنظیم و مرور دوره ای آن.
- (۴) تهیه برنامه کاری سالانه و بودجه عادی برای ساحات حفاظت شده.
- (۵) تلاش برای جلب سرمایه گذاری خارجی به منظور ایجاد تأسیسات لازم زیر بنائی بعد از تأیید اداره مرکزی.
- (۶) نظارت بر انجام تمام فعالیت ها مطابق به شرایط اجاره ها، لایسنس ها و جواز نامه ها طبق قانون محیط زیست
- (۷) تنظیم امور ایکوتوریزم در ساحات حفاظت شده مطابق به برنامه تنظیم.
- (۸) فراهم نمودن تسهیلات برای سیاحین به شمول محل رهایش، آب، غذا، جمع آوری زباله ها و مستراح ها در موقعیت های مناسب.
- (۹) نظارت بر تمامی امور روزمره، به شمول گزمه/گشت مشترک.
- (۱۰) طرح پروگرام ها در جهت ایجاد منابع درآمد بیدیل برای ساکنان محل.
- (۱۱) نظارت بر وضعیت منابع طبیعی و فرهنگی موجود در ساحه حفاظت شده.
- (۱۲) هر نوع وظیفه دیگر یکه صلاحیت انجام آن از طرف اداره مرکزی تفویض شده باشد.

- (۱۳) ایجاد کمیته فرعی تنفیذ متشکل از نمایندگان کمیته ساحات حفاظت شده از میان شورای شورای های قریه جات به منظور تطبیق مجازات مطابق به ماده (۷۰) قانون محیط زیست
- (۱۴) اعطای مشوره به امر ساحه درباره عقد قرارداد، صدور لایسنس و جواز نامه های که با برنامہ تصویب شده تنظیم در مطابقت باشد.
- (۱۵) اعطای مشوره به امر ساحه در ارتباط به طرح های پیشنهادی برای حفاظت مشترک و پروژه های انکشافی، و تعیین نماینده در کمیته رهبری یا ارگان دیگر حکومتی مربوط به حفاظت مشترک و پروژه های انکشافی.

ماده دهم

۱. امر ساحه باید کارمند اداره مرکزی یا اداره قراردادی بوده و باید مسؤل عمومی هر یک از ساحه حفاظت شده باشد. امر ساحه مکلف است ساحه حفاظت شده را مطابق به برنامه تنظیم، موافقتنامه تنظیم مشترک، بودجه سالانه، و احکام این طرز العمل اداره نماید.

۲. امر باید از مواصفات و تجارب لازم در تنظیم و اداره منابع طبیعی، منابع فرهنگی، رهبری مردم و/یا تنفیذ قوانین برخوردار باشد.

۳. صلاحیت های امر ساحه قرار آتی است:

- (۱) پیشنهاد استخدام و برطرفی کارمند ساحه حفاظت شده به اداره مرکزی .
- (۲) موافقت با مردم ساکن در اطراف ساحه حفاظت شده پیرامون گشت و پاسداری مشترک.
- (۳) شناسائی و تشخیص متخلفین در داخل ساحه حفاظت شده و معرفی آنها به پولیس.
- (۴) هر نوع صلاحیت دیگری که از طرف اداره مرکزی به وی تفویض گردد.

۴. وظایف امر ساحه قرار ذیل است:

- (۱) اشتراک در تهیه و مرور دوره ای برنامه تنظیم.
- (۲) تهیه برنامه کاری سالانه و بودجه عادی مطابق به برنامه تنظیم.
- (۳) تطبیق برنامه تنظیم مطابق به مندرجات موافقتنامه تنظیم مشترک.
- (۴) انجام وظیفه به حیث منشی کمیته ساحه حفاظت شده.
- (۵) انسجام سروی ها و نظارت بر منابع طبیعی و فرهنگی در ساحه حفاظت شده، ثبت و نگهداشت معلومات جمع شده و ارائه معلومات مذکور به مرکز معلومات، اقلاً سه بار در سال.
- (۶) طرح و تطبیق طرز العمل ها برای مصونیت سیاحین، به شمول پلان کاری پیرامون عملیات نجات و تخلیه ساحه از اشخاص.
- (۷) سرپرستی از تأسیسات مربوط به سیاحت به شمول ساحات تنظیم شده برای ایجاد خیمه و سایر تسهیلات رهایشی، آب، غذا، جمع آوری زباله ها و تنظیم تشناب ها در موقعیت های مناسب.
- (۸) ترتیب و تنظیم کلیه امور روزمره و سرپرستی بالای کارمندان برای حصول اطمینان از انجام درست امور.
- (۹) نظارت بر تطبیق حفاظت مشترک و پروژه های انکشافی، کسب اطمینان مبنی بر مطابقت آن با برنامه تنظیم و تيقن درباره سهمگیری لازم کارمندان ساحه در امور.
- (۱۰) حفظ تماس منظم با مردم ساکن در داخل و اطراف ساحه حفاظت شده، کسب اطمینان درباره اشتراک فعال شان در تنظیم امور ساحه حفاظت شده و انسجام پروگرام هائیکه طرق بدیل درآمد را به آنها ارائه می دهد.
- (۱۱) سرپرستی از تمام امور اجرائی مطابق به اجاره ها، لایسنس ها و جوازنامه ها در ساحه حفاظت شده.
- (۱۲) تهیه و انسجام ارتباطات منظم رادیویی/مخابرویی.
- (۱۳) انسجام امور مربوط به تنفیذ مقررات در ساحه حفاظت شده.
- (۱۴) ارائه گزارش های کاری و مالی به اداره مرکزی به اساس تقسیم اوقات وضع شده از طرف اداره مذکور.

(۱۵) فراهم ساختن زمینه تفتیش درمواریکه ازطرف اداره مرکزی پیرامون ساحه حفاظت شده شود.

(۱۶) هرنوع صلاحیت دیگریکه ازطرف اداره مرکزی یا اداره قراردادی تفویض گردد.

ماده یازدهم

۱. اداره مرکزی درمشوره با کمیته ساحه حفاظت شده، می تواند اداره ساحه را با یک نهاد یا سازمان غیر انتفاعی/ ان-جی- او قرار داد نماید.

۲. درخواست دهنده قرارداد مکلف به تأمین شرایط آتی می باشد:

- (۱) داشتن حد اقل پنج سال تجربه کاری دربخش تنظیم و اداره ساحه حفاظت شده.
- (۲) استخدام کارمندان ورزیده و باتجربه درساحه.
- (۳) ارائه شواهد/مدارک لازم در باره غیرانتفاعی بودن و عواید مالی اش برای تأمین پنج سال آینده.
- (۴) هرنوع مواصفات/ شرایطی که از طرف اداره مرکزی مشخص گردد.

۳. قراردادی مکلف به رعایت امور آتی است:

- (۱) استخدام آمر و تمام کارمندان ساحه حفاظت شده و سرپرستی بر آنها. آمریکه که ازطرف اداره قراردادی استخدام می شود، دارای وظایف وصلاحیت های مندرج فقره ۳ و ۴ ماده دهم این طرزاعمال میباشد.
 - (۲) تهیه برنامه تنظیم به همکاری کمیته ساحه حفاظت شده و ارائه آن به اداره نیصلاح مرکزی به غرض بازنگری.
 - (۳) تطبیق برنامه تنظیم.
 - (۴) تدویر جلسات سالانه به منظور تجدید و هماهنگ ساختن برنامه تنظیم تا صورت نهائی را اختیارکرده، و عندالضرورت، مرور و تجدید دوره ای برنامه مذکور.
 - (۵) تهیه برنامه کاری و بودجه عادی سالانه، ارائه آن به اداره مرکزی، نظارت بر تنظیم اموربودجوی، و ارائه گزارش های مالی به اداره مرکزی.
 - (۶) تلاش برای سرمایه گذاری خارجی درجهت انکشاف زیربنائی لازم، به مشوره اداره مرکزی.
 - (۷) امضاء قرارداد ها، لایسنس ها و جوازنامه ها مطابق به برنامه تصویب شده تنظیم و متعاقب آن منظوری اداره مرکزی.
 - (۸) اشتراک در تهیه طرح های پیشنهادی برای حفاظت مشترک و پروژه های انکشافی در مشوره با اداره مرکزی و کمیته ساحه حفاظت شده و نمایندگی درکمیته رهبری مربوط به هرنوع حفاظت مشترک و پروژه انکشافی که درساحه حفاظت شده تطبیق می گردد.
 - (۹) سرپرستی / نظارت بر اجرای تمام فعالیت های که تحت قراردادها، لایسنس ها و جوازنامه ها صورت می گیرد.
 - (۱۰) تنظیم انکشافات ایکوتوریزم مطابق به برنامه تنظیم.
 - (۱۱) فراهم ساختن تسهیلات برای سیاحین به شمول مکان رهایش، آب، غذا، جمع آوری زباله ها و ایجاد مستراح ها در جا های مناسب.
 - (۱۲) نظارت برتمام امور روزمره به شمول گزمه/ گشت مشترک.
 - (۱۳) طرح پروگرام هاجهت ارائه طرق درآمد بدیل برای مردم محل.
 - (۱۴) نظارت بر وضعیت منابع طبیعی و فرهنگی موجود در ساحه حفاظت شده، و درصورت ضرورت، گزارش به اداره مرکزی.
 - (۱۵) انسجام امور تنفیذی با کمیته فرعی تنفیذ در کمیته ساحه حفاظت شده.
 - (۱۶) هرنوع وظیفه دیگریکه ازطرف اداره مرکزی تفویض گردد.
۴. درخواست دهنده خارجی برای قرارداد اداره باید با یک نهاد داخلی سهیم باشد. قرارداد اداره باید شرایطی را که شریک خارجی بااساس آن ظرفیت همکار داخلی را ارتقاء می بخشد، مشخص سازد.
۵. قرارداد های اداره باید هر بار حین تجدید برنامه تنظیم برای ساحه حفاظت شده یا حد اقل در هر (۵) سال مورد تجدید نظر قرار داده شود.

فصل سوم

ایجاد حوزه، ساحه و طرح برنامه ها

ماده دوازدهم

۱. اداره مرکزی مکلف است طرح پیشنهادی خود را برای تأسیس ساحه ملی حفاظت شده و مسوده لایحه را تهیه نموده و غرض غور به اداره ملی حفاظت محیط زیست بسپارد تا جهت تصویب به مجلس عالی وزیر محول گردد.

۲. اداره ملی حفاظت محیط زیست مکلف است حین تأیید طرح پیشنهادی برای تأسیس ساحه حفاظت شده، تغییرات لازم را در مسوده لایحه وارد نموده و غرض تصویب به مجلس عالی وزیر محول نماید.
ماده سیزدهم

اداره ملی حفاظت محیط زیست، در مشوره با اداره مرکزی، طرح پیشنهادی راپیرامون ساحه حفاظت شده بین المرزی درچوکات سیستم ملی ساحات حفاظت شده افغانستان تهیه نموده و به وزارت امور خارجه ارجاع می نماید تا وزارت مذکور طرح پیشنهادی را در مذاکرات مربوط به ساحه حفاظت شده بین المرزی، برای غور و رسیدن به توافق ارائه نماید.

ماده چهاردهم

اداره ملی حفاظت محیط زیست مکلف است، در مشوره با اداره مرکزی، برنامه سیستم ملی ساحات حفاظت شده را که باید شامل موضوعات آتی باشد، تهیه بدارد:

۱. تشخیص مناطقی که از سلسله کامل ایکو سیستم ها در افغانستان نمایندگی کند.
۲. پروسه تعریف حدود، مقصد، و اهداف مقدماتی تنظیم هر یک از ساحات تعیین شده و ساحات پیشنهادی برای حفاظت مطابق دسته بندی های مندرج قانون محیط زیست.
۳. استراتژی ها برای:

- (۱) تأمین نمایندگی کامل تمام ایکو سیستم های ملی در سیستم ملی ساحات حفاظت شده افغانستان.
- (۲) تأمین نمایندگی متوازن در سیستم ملی ساحات حفاظت شده تمام دسته بندی های ساحات حفاظت شده مطابق به احکام فقره (۱) ماده (۴۰) قانون محیط زیست.
- (۳) دریافت منابع مالی برای انکشاف سیستم مذکور.
- (۴) ارتقاء ظرفیت اداری.
- (۵) ترویج و تقویه سیستم اداره مشترک.

۴. تهیه برنامه برای سیستم ملی ساحات حفاظت شده در افغانستان باید مطابق به اولویت های تعیین شده توسط اداره مرکزی در مشوره با اداره ملی حفاظت محیط زیست به شیوه رو به ترقی صورت بگیرد.

ماده پانزدهم

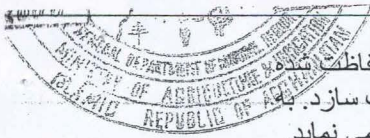
۱. اداره مرکزی در مشوره با اداره ملی حفاظت محیط زیست میتواند، ساحه ای را با مواصفات آتی (برای مدتی که از (۳) سال تجاوز نکند) به حیث ساحه تحفظ موقتی، تعیین کند:

(۱) ساحه ای که قبل از سال ۱۳۵۸ به حیث ساحه حفاظت شده تعیین گردیده ولی مراحل رسمی را طی نکرده باشد باید به حیث یک ساحه جدید حفاظت شده جهت قانونی ساختن تحفظ و تنظیم آن پیشنهاد گردد.

۲. کمیته ساحه پیشنهاد شده باید برای هر یک از ساحات حفاظت شده موقتی تشکیل گردد.

۳. اداره مرکزی، همراه با کمیته ساحه حفاظت شده، برنامه مقدماتی تنظیم و موافقتنامه تنظیم مشترک را برای هر یک از ساحه حفاظت شده موقتی تهیه نموده و غرض غور و تأیید به اداره ملی حفاظت محیط

زیست محول می سازد. اداره ملی حفاظت محیط زیست می تواند اداره مرکزی و کمیته ساحه حفاظت شده را به توجیه و یا تجدید نظر بر پیش نویس برنامه مقدماتی و موافقتنامه مقدماتی تنظیم مشترک مکلف سازد. مجرد منظوری، اداره ملی حفاظت محیط زیست برنامه مقدماتی تنظیم را به حیث طرز العمل نشر می نماید.

۴. ساحه حفاظت شده مؤقتی تازمانیکه مراحل رسمی تأسیس خود را طی نکرده باشد، به اساس برنامه مقدماتی تنظیم و موافقتنامه تنظیم مشترک اداره می شود. زمانیکه ساحه حفاظت شده رسماً ایجاد شد، برنامه مقدماتی تنظیم و موافقتنامه تنظیم مشترک از طرف رئیس عمومی اداره ملی حفاظت محیط زیست مورد تجدید نظر قرار گرفته و طی ابلاغیه رسمی به نشر می رسد.

ماده شانزدهم

۱. اداره مرکزی در مشوره با اداره ملی حفاظت محیط زیست، دستور العمل های را پیرامون تهیه برنامه ها برای تنظیم هریک از ساحات حفاظت شده و اقدام برای حوزه بندی صادر می نماید.

۲. اداره مرکزی و کمیته ساحه حفاظت شده برنامه تنظیم هریک از ساحه حفاظت شده که توسط اداره مرکزی تنظیم میشود، با هم یکجا تهیه نموده و به اداره ملی حفاظت محیط زیست می سپارد. اداره ملی حفاظت محیط زیست می تواند اداره مرکزی و کمیته ساحه حفاظت شده را به توجیه یا تجدید نظر بالای هریک از مسوده برنامه تنظیم مکلف سازد.

۳. اداره ملی حفاظت محیط زیست برنامه تنظیم را بعد از منظوری، طی ابلاغیه رسمی به نشر می سپارد.

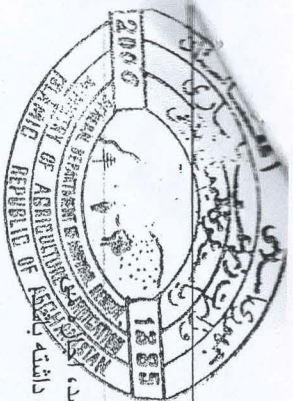
۴. هر برنامه تنظیم باید ثبت داشته و ثبت آن در اداره تنظیم مرکزی محفوظ بماند.

۵. هر برنامه تنظیم باید شامل مراتب ذیل باشد:

- (۱) رعایت مشوره مردم محل یا تمام ساکنین اطراف ساحه حفاظت شده در روند تهیه برنامه.
- (۲) مطابقت با برنامه های انکشافی ملی و ولایتی برای ساحه مورد نظر.
- (۳) مبتنی بودن بر مثنی ایکوسیستم.
- (۴) تطبیق برنامه به اساس موافقتنامه تنظیم مشترک.
- (۵) تأسیس حوزه برای هر ساحه حفاظت شده مطابق قانون محیط زیست.
- (۶) تعیین تدابیر و فعالیت های لازم در جهت نیل به اهداف تنظیم ساحه حفاظت شده.
- (۷) تشخیص حقوق عنعنوی در استفاده از منابع طبیعی و اینکه این گونه حقوق چگونه در ساحه حفاظت شده مجاز استفاده باشد.
- (۸) تشخیص اقدامات لازم برای تنظیم انکشاف پایدار و بیجا شدن مردم ساکن در ساحه حفاظت شده، و تشخیص حتمی حوزه خاص مطابق این طرز العمل.
- (۹) تشخیص فعالیت های مجاز، بشمول ایکوتوریزم در حوزه مذکور.
- (۱۰) تشخیص هر نوع فعالیت غیر مجاز در ساحه حفاظت شده.
- (۱۱) تعیین فیس و هزینه ها در ساحه حفاظت شده.
- (۱۲) تعیین طرق اشتراک مردم ساکن در اطراف ساحه حفاظت شده در عواید و سایر منافع های حاصله از ساحه مذکور.
- (۱۳) سایر احکام مربوط به ساحه حفاظت شده که از طرف کمیته ساحه مشخص گردد.
- (۱۴) دساتیر لازم برای ساحه حفاظت شده مطابق برنامه تنظیم، و تعیین مجازات علیه تخلف از دساتیر مذکور مطابق ماده ۳۰ این طرز العمل.

۶. برنامه تنظیم مقدماتی باید به هریک از مواد مندرج فقره (۵) ماده فوق به شیوه ساده و عام فهم رسیدگی نماید. برنامه تنظیم مقدماتی باید هر چه بیشتر تشریح و تجدید گردد.

ماده هفدهم

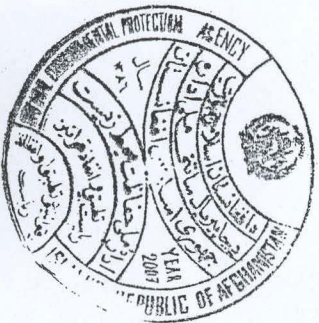
۱. برنامه تنظیم مقماتی و برنامه تنظیم نهائی هر نوع فعالیتی را که تحت سیر قوانین مجاز باشد، مجاز دهد مشروط بر اینکه فعالیت مذکور با کنگوری و حوزه مورد نظر در ساحه حفاظت شده مطابقت داشته باشد.
۲. برنامه تنظیم مقماتی و برنامه تنظیم نهائی هیچ فعالیتی را که در سایر قوانین جواز نداشته باشد، مجاز نمی داند.
۳. برنامه تنظیم مقماتی و برنامه تنظیم نهائی می تواند- یک فعالیت مجاز در خارج از ساحه حفاظت شده یا حوزه حایل آنرا- در داخل ساحه حفاظت شده ممنوع قرار دهد.
۴. برنامه تنظیم مقماتی می تواند فعالیتی را مجاز داند که متعاقباً در برنامه تنظیم نهائی ممنوع گردد.

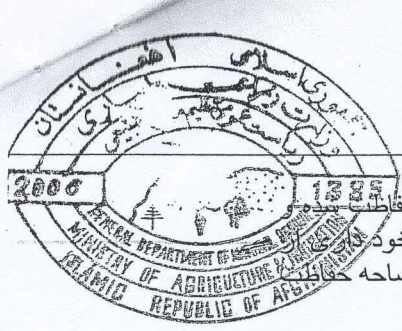
ماده هژدهم

۱. اداره قراردادی و کمیته ساحه حفاظت شده باید مسوده برنامه تنظیم را برای ساحه ایکه تحت اداره قراردادی می باشد، با هم یکجا تهیه نموده و به عرض بازبینی به اداره مرکزی بسپارند. به تعقیب بازبینی و تغییرات لازم، اداره مرکزی مسوده برنامه تنظیم را جهت غور به اداره ملی حفاظت محیط زیست محول می سازد.
 ۲. اداره مرکزی و اداره ملی حفاظت محیط زیست می توانند اداره قراردادی و کمیته ساحه حفاظت شده را به تصدیق و یا اصلاح بخشی از مسوده برنامه تنظیم مکلف سازد.
 ۳. اداره ملی حفاظت محیط زیست برنامه تنظیم را بعد از منظوری آن، طی ابلاغیه رسمی به نشر می سپارد.
- ماده نوزدهم
۱. برنامه تنظیم برای هر یک از ساحات حفاظت شده باید از طریق موافقتنامه تنظیم مشترک، قبل از نشر رسمی آن توسط اداره مرکزی و اداره ملی حفاظت محیط زیست مطابق برنامه تنظیم موقت تطبیق گردد. رئیس کمیته ساحه حفاظت شده ولایتی، امرساحه را به نمایندگی از اداره مرکزی و یک یک نماینده از جوانب نوبدیل موافقتنامه تنظیم مشترک را امضاء نمایند.
 ۲. هر موافقتنامه تنظیم مشترک باید طریقه تقسیم عواید حاصله از ساحه حفاظت شده را در میان ساکنان داخل و اطراف ساحه، مطابق قوانین نافذه کشور با تشخیص کسانیکه در حوزه استفاده خاص واقع در ساحه حفاظت شده سکونت دارند، تعیین نماید.

ماده بیستم

۱. حوزه های ذیل برای سیستم ملی ساحات حفاظت شده در افغانستان تأسیس می گردد:
 - (۱) حوزه تحفظ، ساحه ایست که خاص به مقصد اصلی ایجاد ساحه حفاظت شده تأسیس می گردد؛
 - (۲) حوزه حفاظتگاه مطلق، ساحه ایست که به منظور حفاظت و تنظیم منابع آسیب پذیر (شکندمه) ایجاد می گردد؛
 - (۳) حوزه سازگار، ساحه ایست که مرکز اقامت سیاحین و سایر تسهیلات لازم برای تنظیم ساحه حفاظت شده در آن موقعیت دارد؛ و
 - (۴) حوزه خاص، ساحه ایست که اقلاً (۵) سال قبل از اعلام آن به حیث ساحه تحفظ موقتی یا تأسیس رسمی آن به حیث ساحه حفاظت شده، توسط انسان ها اشغال شده باشد.

۲. حوزه حایل، منطقه ایست که شامل ساحه حفاظت شده نبوده، ولی خارج از حدود ساحه حفاظت شده باشد. که فعالیت های مشخص انکشافی در آن مجاز شناخته شده و به منظور خود ضرر به ساحه یا کوچک ساختن ضرر به حد اقل، تحت مراقبت قرار می گیرد. حوزه حایل و ساحه حفاظت شده به حیث یک واحد آمیخته بهم اداره می شود.

۳. برنامه تنظیم برای ساحه حفاظت شده باید، حد اقل، یک حوزه تحفظ و حوزه حایل را مشخص نماید.

۴. تأسیسات زیربنائی و خدمات برای بازدیدکنندگان می تواند صرف در حوزه حایل و حوزه سازگار ایجاد و ارائه گردد.

۵. تأسیسات زیربنائی به شمول سرک های اتصال به ساحه که برای اداره ساحه حفاظت شده لازم است، مطابق مندرجات برنامه تأیید شده تنظیم، می تواند تعیین محل و احداث گردد.

ماده بیست و یکم

۱. اداره مرکزی مکلف است طرح پیشنهادی برای حذف ساحه مورد نظر از لست ساحات حفاظت شده را ترتیب و آنرا توأم با مسوده لایحه مربوطه برای غور به اداره ملی حفاظت محیط زیست ارائه دهد تا جهت تصویب به مجلس عالی و زرامحول گردد. طرح پیشنهادی مبنی بر حذف یک ساحه از لست ساحات حفاظت شده باید توأم با طرح پیشنهادی مبنی بر ایجاد ساحه جدید مشابه به مساحت، زیستگاه، ایکوسیستم ساحه قبلی و مسوده لایحه مربوطه باشد.

۲. اداره ملی حفاظت محیط زیست حین منظوری طرح پیشنهادی مبنی بر حذف یک ساحه از لست حفاظت شده، تغییرات لازم را در لایحه مربوطه وارد و غرض تصویب به شورای وزیران ارجاع می نماید.

۳. حذف یک ساحه از لست ساحات حفاظت شده زمانی نافذ میگردد که مجلس عالی وزیراً مسوده هر دو لایحه را رسماً تصویب نماید.

فصل چهارم

عملیات

ماده بیست و دوهم

حین استخدام کارمندان برای ساحه حفاظت شده، به متقاضیان ساکن در اطراف یا داخل ساحه حفاظت شده که واجد تمام شرایط لازم باشند، ترجیح داده می شود.

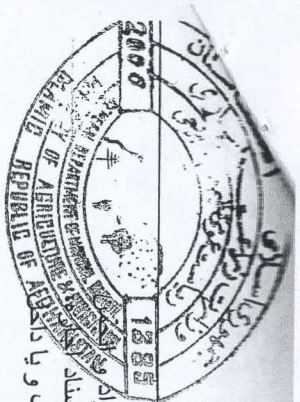
ماده بیست و سوم

۱. فراهم ساختن تأسیسات زیربنائی و خدمات برای ساحه حفاظت شده باید به اساس اجاره ها، لایسنس ها و جوازنامه ها صورت بگیرد.

۲. اداره مرکزی مکلف است دستورالعمل های را در ارتباط به امور مناقصه/مزایده عمومی برای اجاره ها و لایسنس ها در ساحات حفاظت شده تهیه و ترتیب نماید.

۳. اجاره ها، لایسنس ها و جوازنامه ها هیچ نوع فعالیتی را در داخل ساحه حفاظت شده یا حوزه حایل آن اجازه نمی دهد، مگر اینکه در برنامه منظور شده تنظیم صراحتاً مجاز شمرده شده باشد.

۴. در اصطلاح اجاره ها، لایسنس ها و جوازنامه ها، اداره مرکزی یا اداره قراردادی باید به افراد هالی واج شرایط لازم و موجود در اطراف یا داخل ساحه حفاظت شده حق اولیت دهد. در اسناد لایسنس ها و جوازنامه ها باید تصریح شود که به افراد ورزیده از میان اهالی ساکن در اطراف و یا داخل REPUBLIC OF AFGHANISTAN DEPARTMENT OF AGRICULTURE MINISTRY OF AGRICULTURE

ماده بیست و چهارم

۱. برنامه تنظیم می تواند شماری از فعالیت ها را به استثنای فراهمی تأسیسات زیربنایی و خدمات، مشروط به حمل جواز و پرداخت فیس معینه، مشخص سازد. چنین فعالیت ها می تواند شامل موارد آتی بوده، ولی منحصر به آن نباشد:

(۱) تحقیقات علمی؛

- (۲) عکس برداری تجارتي به هر قطع و اندازه، به شمول فلم و ویدئو.
- (۳) برنامه های تعلیمی، تشریحی و بلند بردن سطح آگاهی.

۲. شروط و مقدمات جوازنامه و مقدار فیس مطابق به نوعیت و وسعت فعالیت تعیین میگردد. اداره مرکزی به مشوره اداره ملی حفاظت محیط زیست مکلف است دسترسی را در ارتباط با شروط جوازنامه و حدود فیس قابل پرداخت صلاصت نماید.

۳. امر ساحه، به تأیید اداره قراردادی و اداره مرکزی جوازنامه ها را صادر و فیس مربوط به چنین فعالیت ها را جمع آوری می نماید. که مطابق طرز العمل جداگانه تنظیم میگردد.

ماده بیست و پنجم

۱. کارش ها و بهره برداری از منابع غیر قابل تجدید صرف در صورتی مجاز است که شامل برنامه قبول شده تنظیم برده و مطابق به قیود و شرایط مندرج برنامه و مقررات ساحه حفاظت شده باشد.

۲. کارش برای منابع غیر قابل تجدید که در برنامه تنظیم ساحه حفاظت شده پیش بینی نگر دیده، به استثنای ذخیره گاه مطلق طبیعی و پارک های ملی، صرف به مقصد سروی منابع منکوره و فقط در مطابقت با برنامه مورد توافق کمیته ساحه حفاظت شده و قابل قبول آثاره مرکزی و اداره ملی حفاظت محیط زیست، مجاز شمرده می شود. نتایج سروی باید در اختیار کمیته ساحه حفاظت شده، اداره مرکزی تنظیم و اداره ملی حفاظت محیط زیست قرارداد شده شود. بهره برداری از منابع غیر قابل تجدید بدمت آمده در ساحات حفاظت شده افغانستان می تواند صرف مطابق قانون و مصوبه شورای وزیران کشور، مجاز باشد.

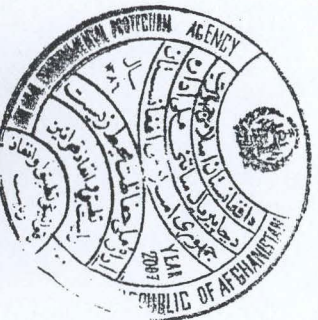
فصل پنجم

تأمین سیستم ملی ساحات حفاظت شده در افغانستان

ماده بیست و ششم
اداره مرکزی (وزارت زراعت، آبیاری و مالداری) مکلف است در جهت تخصیص مبلغ کافی به اداره تنظیم مرکزی به منظور تنظیم ساحات حفاظت شده اقدام مؤثر نماید.

ماده بیست هفتم

۱. اداره مرکزی مکلف است دسترسی را برای تأسیس و نگهداری حسابات و سیستم های لازم جهت تنظیم منابع مالی در هر ساحه حفاظت شده و سیستم ساحات حفاظت شده افغانستان صلاصت نماید.

۲. اداره مرکزی یا اداره قراردادی مکلف است حسابات و سیستم های لازم رابه منظور تنظیم مربوط به ساحه حفاظت شده ایجاد نماید. اداره قراردادی باید گزارش های مالی را به ادار عندالضرورت ارائه دهد.

ماده بیست و هشتم

۱. برنامه تنظیم برای هر ساحه حفاظت شده باید حدود فیس قابل پرداخت در ساحه مورد نظر را تعیین نماید. این چنین فیس ها می تواند شامل ولی نه منحصر به : فیس عمومی دخولی، فیس لایسنس و فیس جواز برای فعالیت های پیش بینی شده در ماده ۲۳ و ۲۴ این طرز العمل باشد. مقدار هر فیس باید همه ساله حین تهیه برنامه کاری و بودجه بازبینی گردیده و تغییرات لازم می تواند در آن وارد شود. اداره مرکزی مکلف است، همه ساله، چنانچه در بند (۴) فقره ۱ ماده (۳۹) قانون محیط زیست تصریح شده، طرز العمل های را وضع نماید که فیس های قابل پرداخت را در هریک از ساحه حفاظت شده در سیستم ملی ساحات حفاظت شده در سال مربوطه مشخص سازد.

۲. توزیع عواید باید در هر شش ماه صورت بگیرد. هریک از کمیته های ساحه حفاظت شده و دریافت کننده تخصیصیه که در موافقتنامه تنظیم مشترک معین شده، باید قبل از دریافت وجوه جدید، مصارف بوجه قبلی خود را به اداره مرکزی گزارش دهد.

فصل ششم

رعایت و تنفیذ

ماده بیست و نهم

در صورتیکه در برنامه مقدماتی و نهائی تنظیم و در مقررات مربوطه و جوازنامه تصریح نشده باشد، فعالیت های ذیل در ساحه حفاظت شده جواز ندارد:

- (۱) شکار، بدست آوردن، از بین بردن، مزاحمت کردن، دور کردن و یا تصاحب یک نبات، حیوان یا بخشی از یک نبات یا حیوان یا سایر منابع جاندار یا بیجان.
- (۲) داشتن یا عیار ساختن دام، تله یا هر نوع آله دیگر به منظور گرفتاری هریک از آنچه که فوقاً ذکر شد.
- (۳) افگندن هر نوع زباله در زمین یا منابع آب واقع در ساحه حفاظت شده.
- (۴) استعمال ماشین آلات، به استثنای وسایط نقلیه که مجاز دانسته شده، از هر نوعیکه باشد.
- (۵) معیوب ساختن، تغییر شکل دادن یا از بین بردن مشخصات طبیعی ویا ارزش های فرهنگی.
- (۶) خساره رساندن به سرک ها و راه های رفت و آمد.
- (۷) اشغال زمین غیر از حوزه معینه برای استفاده ویژه.
- (۸) کاوش برای هر نوع منابع غیر قابل تجدید و بهره برداری از آن
- (۹) اعمار یا حمایت از هر نوع ساختمان، بشمول کتاره ها و احاطه سیمی.
- (۱۰) فراهم ساختن هر نوع خدمات بدون قرار داد اداری، اجاره، لایسنس یا جوازنامه.
- (۱۱) تغییر شکل دادن، از بین بردن، خساره مند ساختن، یا بی قیافه کردن علائم سرحدی یا نشانه ها و یا علامه گذاری ها که به منظور تنظیم ساحه - چه در داخل ویا خارج ساحه حفاظت شده ایجاد شده باشد.

ماده سی ام

۱. شخصیکه مرتکب تخلف از احکام این طرز العمل یا قواعد وضع شده برای ساحه حفاظت شده میگردد، به یک یا بیشتر از یکی از مجازات آتی در مطابقت قانون محیط زیست محکوم می شود:
 - (۱) امر توقف فعالیت، مطابق حکم ماده (۶۸) قانون محیط زیست.
 - (۲) امر رعایت قانون، مطابق حکم ماده (۶۹) قانون محیط زیست.
 - (۳) ضبط و مصادره هر نوع وسایل، تجهیزات، وسایط نقلیه و سایر اشیای استعمال شده در ارتکاب تخلفی.

- (۴) پرداخت جریمه نقدی؛
(۵) فسخ قرارداد اداره، اجاره، لایسنس یا جوازنامه.

ماده سی و یکم

این طرز العمل مؤقت بعد از منظوری مقام وزارت زراعت، آبیاری و مالداری و اداره ملی حفاظت محیط
زیست اسلامی افغانستان اجراء می باشد.

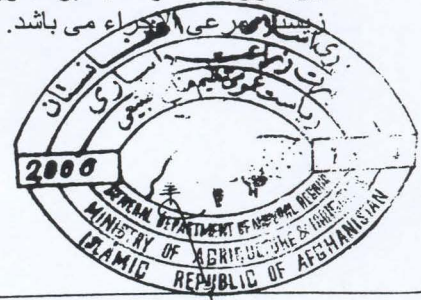

منظور است:

M. Mustafayev

مصطفی ظاهر

رئیس عمومی اداره ملی حفاظت محیط زیست

محمد آصف رحیمی

وزیر زراعت، آبیاری و مالداری